

ŽEMAITIJOJE,

AUKŠTAITIJOJE,

DZŪKIJOJE,

SŪDUVOJE,

MAŽOJOJE LIETUVOJE

Lietuvos muziejų kelio 6-asis naujienlaiškis

Birželio 29–liepos 7 d.

Šią savaitę *Lietuvos muziejų kelias* užsuks į Molėtus, Zarasus, Joneikiškių kaime įsikūrusį Europos parko muziejų, 13 sostinės muziejų ir Kernavę.

Birželio 29 d., penktadienį, Lietuvos muziejų kelias užsuka į Molėtų raj. įsikūrusį Lietuvos etnokosmologijos muziejų.

Etnokosmologijos muziejus įsteigtas 1990 metų kovo 15 d. 2007–2008 m. atlikta muziejaus rekonstrukcija, 2008 m. lapkričio mėn. priimtos pirmosios ekskursijos. Nuolat daugėjant lankytojų buvo tvarkoma vidaus ir lauko ekspozicija, ruošiami nauji gidai. 2010 metus muziejus pradėjo su dviem teleskopais, skirtais naktiniams stebėjimams, Saulės teleskopais, nuolat papildoma vidaus ir lauko ekspozicija.

8–20 val. – Lietuvos etnokosmologijos muziejuje ekskursijas ves ir paskaitas skaitys muziejaus direktorius Gunaras Kakaras bei mokslinis vadovas profesorius Libertas Klimka. Atvykusieji į muziejų turės galimybę ne tik apžiūrėti muziejų, pasiklausti paskaitų, bet ir pabendrauti su muziejaus įkūrėjais, sužinoti muziejaus įkūrimo istoriją, ateities planus.

Būtina iš anksto registruotis tel. 8 383 45424, bilieto kaina – 5 Lt.

Liepos 1 d., sekmadienį lankytojus pasitiks Zarasų krašto muziejus. 14 val. Stelmužės bažnytinio meno muziejuje vyks valstybės saugomo liaudies meno paminklo – medinės Stelmužės Šv. Kryžiaus bažnyčios (1650 m.) atidarymo, po tvarkybos darbų, iškilmės. Šventėje vyks Petrinių atlidai, tautodailės ir amatų mugė, susirinkusius linksmins Avilių ir Suvieko folkloro saviveiklininkai.

Zarasų krašto muziejus – didžiausia Zarasų krašto kilnojamo paveldo saugykla, sukaupusi per 15 tūkst. eksponatų, kurioje saugomi pagrindiniai Zarasų krašto istorijos ir etninės kultūros rinkiniai.

Stelmužės bažnytinio meno muziejus yra įsikūręs XVII a. (1650 m.) Šv. Kryžiaus bažnyčioje, Stelmužės kaime, šiaurės rytiniame Lietuvos pakraštyje, 13 km šiauriau nuo Zarasų. Nuo 1963 m. Stelmužės Šv. Kryžiaus bažnyčia – Zarasų krašto muziejaus filialas, kuriame buvo įkurta liaudies skulptūros ekspozicija. Be senųjų interjero kūrinių, čia buvo eksponuojami S. Riaubos, A. Puškoriaus, L. Šepkos ir kitų liaudies meistrų medžio darbai. 1997 m. bažnyčioje įrengtas bažnytinio meno muziejus, kuriame vyksta kultūriniai renginiai, kartą per mėnesį ir didžiausiomis šventėmis aukojamos Šv. Mišios. 2011–2012 m. vyko Šv. Kryžiaus bažnyčios rekonstrukcijos darbai.

Liepos 3–7 d. Lietuvos muziejų kelias stabtels Vilniuje, įvairiausi renginiai vyks net 13 sostinės muziejų.

Lietuvos teatro ir muzikos muziejus liepos 3–7 dienomis kvies aplankyti parodą „Menas senuosiuose Lietuvos dvaruose. Dailininko Ismo Hyvärinen tapyba (Suomija)“.

Teatro muziejus įkurtas 1926 m. Kauno Vytauto Didžiojo universitete, 1964 m. pavadintas Teatro ir muzikos muziejumi ir perduotas Lietuvos dailės muziejaus žinion, 1992 m. tapo atskiru Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejumi, 1996 m. muziejus persikėlė į rekonstruotus Mažuosius Radvilų rūmus, Vilniaus g. 41. Muziejus kaupia, saugo ir tiria su Lietuvos teatro, muzikos ir kino istorija susijusius eksponatus, rengia šių sričių kūrėjams paminėti skirtus vakarus bei rinkinių

pristatymo parodas, rengia išsamias temines ekskursijas bei edukacines programas, ruošia mokslinius leidinius ir konsultuoja lankytojus.

Liepos 3 d., antradienį, 12–14 val. Vinco Mykolaičio-Putino memorialinis butas-muziejus lauks intriguojančiame renginyje „Kitokia pietų pertrauka“.

Muziejus įkurtas XX a. ketvirto dešimtmečio name Tauro g. Nr.10. V. Mykolaičio-Putino muziejus lankytojams buvo atidarytas 1986 m. Muziejuje sukaupta apie 5000 eksponatų. Rinkinį sudaro autentiški rašytojo V. Mykolaičio-Putino baldai, asmeniniai daiktai, knygos, paveikslai, taip pat įvairi medžiaga, susijusi su rašytojo kūryba, gyvenimu ir asmenybe. Muziejuje sukaupta apie 5000 eksponatų. Rinkinį sudaro autentiški rašytojo V. Mykolaičio-Putino baldai, asmeniniai daiktai, knygos, paveikslai, taip pat įvairi medžiaga, susijusi su rašytojo kūryba, gyvenimu ir asmenybe.

Liepos 3 d. 16 val. visi laukiami Geležinkelių muziejuje atidaromoje parodoje „Kur mus veža traukiniai...“.

Geležinkelių muziejus įsikūrė Vilniaus geležinkelio stoties antrajame aukšte, istoriniame pastate, pastatytame 1861m. Muziejus išsidėstęs trijose salėse. Tai 3 pagrindinės lankytojų poreikius atitinkančios zonos: informacijos (ekspozicijų salė), kultūrinė (parodų ir renginių) ir edukacinė (maketų salė). Daugiau kaip 800 eksponatų išdėstyti pagal temas: kelionės, ryšiai, kelio statyba, riedmenys, geležinkelių transporto signalizacija, statytojai ir darbuotojai.

Liepos 3 d. 18 val. Beatričės Grincevičiūtės memorialiniame bute-muziejuje „Beatričės namai“ vyks Jaunųjų dailininkų parodos atidarymas.

1991 m. kovo 14 d. muziejus įkurtas Beatričės Grincevičiūtės bute, kuriame ji gyveno nuo 1970 m. iki pat mirties. Muziejaus rinkinyje yra apie 2500 eksponatų. Jo branduolį sudaro B. Grincevičiūtės memorialiniai daiktai, meno kūriniai, biblioteka, fonoteka, foto nuotraukos, laiškai, gaidos ir spaudiniai. Rinkinio formavimo pradžia – 1998 metai, kuomet Beatričės sesuo Kristina Grincevičiūtė-Morkevičienė ir dukterėčia Liucija Grincevičiūtė muziejui perdavė 2000 eksponatų.

Liepos 4 d., trečiadienį, nuo 10 val. literatūros mylėtojai kviečiami nemokamai aplankyti Literatūrinį Aleksandro Puškino muziejų, taip pat žiūrėti filmus apie žymųjį poetą.

Literatūrinis Aleksandro Puškino muziejus įsteigtas buvusiam Grigorijaus ir Varvaros Puškinų Markučių dvaro gyvenamajame name, atsižvelgiant į Varvaros Puškinos priešmirtinę valią. Literatūrinio A.Puškinio muziejuje saugoma virš 8000 eksponatų. Tai perimtos Grigorijaus ir Varvaros šeimos palikimo vertybės (19 a . pab. – 20 a . pirmos pusės baldai, buities daiktai, rankraščiai, fotografijos ir fotonegatyvai, knygos ir kiti leidiniai) bei muziejaus 1940–2005 metais įsigyti eksponatai, tarp kurių 1984 metais perimtos rašytojo P.Antokolskio fondo vertybės: bibliotekos knygos, rankraščiai, memorialiniai daiktai ir meno kūriniai (virš 2000 vnt.).

Muziejuje vyksta intensyvus kultūrinis gyvenimas, rengiami koncertai, literatūriniai-muzikiniai vakarai, susitikimai.

Liepos 4 d. 15 val. besidominčius pinigų ir bankininkystės istorija kvies Pinigų muziejus. 15 val. vyks nemokamas renginys „Lietuvos nacionalinio piniginio vieneto dvidešimtmečiui: susitikimas su talonų kūrėjais“.

Būtina iš anksto registruotis tel. (8 5) 2680334

Muziejus atvėrė duris lankytojams 1999 m. Šiandien jis įsikūręs Vilniaus centre – Gedimino prospekto ir Totorių gatvės sankirtoje. Čia, per du aukštus išsidėsčiusiose penkiose salėse, lankytojai gali susipažinti su pasaulio pinigų ir bankininkystės istorija, Lietuvos pinigais, bankininkystės raida mūsų šalyje nuo pirmųjų kredito įstaigų atsiradimo iki šių dienų.

Liepos 4 d. 16 val. Bažnytinio paveldo muziejus pristatys lankytojams nemokamas ekskursijas ir edukacinius užsiėmimus. 16–18 val. – atvira edukacinė erdvė, muziejaus lankytojai kviečiami žaisti žaidimą „Auksakalio dėlionė“. 16 val. – pažintinė ekskursija po Bažnytinio paveldo

muziejaus ekspoziciją. 17 val. – ekskursija po parodą „Vilniaus sakralinė auksakalystė“.

Bažnyčios erdvėje įrengtoje ekspozicijoje pristatomi vertingiausi muziejaus eksponatai iš Vilniaus miesto šventovių: katedros, Šv. apaštalo Petro ir Povilo, Šv. Mikalojaus, Šv. Teresės bažnyčių. Ekspozicijos šerdis – Vilniaus katedros lobyno monstrancijos bei relikvijoriai – išraiškingi maldingumo tradicijos liudytojai ir auksakalystės šedevrai. Stiklo vitrinose išdėlioti puošnūs bažnytinės tekstilės pavyzdžiai, kiti meniški liturginiai reikmenys atveria lankytojams ne vieną naują turtingos Lietuvos bažnyčios istorijos ir sakralinio meno puslapį.

Muziejuje rengiamos teminės ekskursijos moksleiviams, edukacinės programos vaikams ir suaugusiems, vyksta paskaitos, bendradarbiaujama su mokslinių tyrimų institutais, universitetais, mokyklomis, kitomis švietimo įstaigomis.

Liepos 4 d. 17 val. literatūros mylėtojai kviečiami užsukti į Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinį butą-muziejų, kuriame vyks parodos „Žvilgsnis į rašytojos Gražinos Latonaitės (Krėvės dukters) kūrybą“ atidarymas.

Memorialinis muziejus įsteigtas 1992 m., o 1997 m. atidarytas Vilniaus universiteto profesoriams skirtame name, bute, kuriame nuo 1940 m. iki emigracijos 1944 m. gyveno Vincas Krėvė-Mickevičius. Muziejaus ekspozicijoje išsaugoti rašytojo baldai, asmeniniai daiktai, nuotraukos, dviejuose kambariuose išsaugota buvusi autentiška aplinka: rašytojo darbo kabinetas ir šeimos svetainė. Ekspozicijų salėje rengiamos literatūros, mokslo darbų, rašytojo visuomeninės veiklos, redaktoriaus ir tautosakos tyrinėtojo apžvalginės parodos. Vyksta renginiai, pradedamos edukacinės programos ir ekskursijos, rodomi filmai.

Liepos 4 d. 18.30 val. Lietuvos muziejų kelias stabtels didikų Chodkevičių rūmuose įsikūrusioje Vilniaus paveikslų galerijoje, kurioje vyks tarptautinės parodos „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų ir didikų portretai iš Ukrainos muziejų“ sutiktuvės. Parodos rengėjas – Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai.

18.30 val. galerijos kieme parodos sutiktuvės prasidės šventiniu koncertu, kuriame dalyvaus: geros nuotaikos nestokojantis mišrus choras Bel Canto (vad. Artūras Dambrauskas), tradicinių dainų atlikėja Veronika Povilionienė, džiazo pianistas Artūras Anusauskas, saksofonininkas Vytautas Labutis, operos solistas Vytautas Juozapaitis, solistė Lina Dambrauskaitė, aktorius Rimantas Bagdzevičius.

19.30-21 val. lankymui atvira paroda „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų ir didikų portretai iš Ukrainos muziejų“. Išskirtinę istorinę, kultūrinę, lituanistinę ikonografinę reikšmę turinčioje parodoje pristatomi 86 Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų reprezentaciniai portretai, sukurti XVI a.–XX a. pradžioje vietos bei garsių užsienio meistrų. Kolekciją sudaro Lietuvos didikų kunigaikščių, Lenkijos karalių ir jų žmonių bei aukštųjų valstybės pareigūnų ir jų žmonių, Bažnyčios dignitorių atvaizdai.

Dauguma portretų iki šiol buvo saugomi muziejų saugyklose, nebuvo rodomi ekspozicijose arba parodose, tik dalis yra publikuota. Todėl ši paroda visuomenei pristato mažai arba visiškai nepažintą Lietuvos kultūros paveldo klodą, sugrąžina labai turtingą ir svarbią lituanistinę kolekciją, šiandien saugomą Lvovo ir Lucko muziejuose.

Liepos 5 d. 10–17 val. Lietuvos radijo ir televizijos muziejus atvers savo užkuliusius ir kvies dalyvauti nemokamose ekskursijose po muziejų ir LRT studijas iš kurių transliuojamos radijo ir televizijos laidos. Išankstinė registracija tel.: (8 5) 236 3214, (8 5) 236 3209.

Muziejus buvo įkurtas 1997 m. balandžio 30 d., siekiant išsaugoti vertingus LRT eksponatus. Muziejaus įkūrėjas – radijo režisierius Justinas Bautrėnas. LRT muziejuje yra Radijo, Televizijos ir Sausio 13-osios skyriai. Muziejaus rinkinį sudaro rašytiniai, grafiniai, garso ir vaizdo dokumentai, leidiniai, periodika, muziejinę vertę turinti aparatūra bei įranga, jos detalės, radijo imtuvai, televizoriai ir kiti eksponatai, pasakojantys apie radijo ir televizijos raidą Lietuvoje, iškiliausius šioje srityje dirbusius žmones. Šiuo metu muziejaus fonduose yra apie 1000 eksponatų.

Liepos 5 d. ketvirtadienį, 13, 14, 15, 16 valandomis šaunioji Nacionalinio muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų komanda kviečia Taikomosios dailės muziejuje kartu keliauti į pažintinę kelionę po Valdovų rūmų lobyną. Muziejaus lankytojai turės galimybę apžiūrėti ekspoziciją „Valdovų rūmų lobynas: Lietuvos ir Europos paveldo klodai“, pabendrauti su vertybių saugotoju Daliumi, su parodų rengėja Birute ir su restauratore Aldona, taip pat galės užsukti į edukacijos dirbtuves, pasiklausti iš Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikų sugrįžtančios poezijos posmų ir senosios muzikos garsų, rekonstruotų ginklų žvangesio...

Kelionėje, kaip visuomet, lankytojus lydės gidai Birutė ir Gediminas.

Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai yra 2009 m. įkurtas istorinės rezidencijos pobūdžio muziejus. Į atkurtus Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmus ir įrengtas nuolatinės jų ekspozicijas planuojama pakviesti 2013 metais. Kol vyksta rūmų atkūrimo statybos darbai, Valdovų rūmų muziejaus parodos ir renginiai organizuojami Taikomosios dailės muziejuje arba kitose Vilniaus bei visos Lietuvos kultūrinėse erdvėse. Vilniaus Žemutinės pilies teritorijos archeologiniai radiniai yra kruopščiai registruojami, konservuojami ir restauruojami. Jų, kaip ir kitų Valdovų rūmų muziejaus vertybių, rinkiniai formuojami atsižvelgiant į istorines paveldo išsaugojimo realijas, numatytas institucijos funkcijas ir būsimų ekspozicijų turinį. Per ketvirtį amžiaus Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje atliekamus nuoseklius tyrimus buvo sukaupta daug ir itin vertingų radinių bei kitos istorinės medžiagos, kuri šiandien verčia koreguoti ir netgi perrašyti Lietuvos ankstyvosios mūro architektūros, Gotikos, Renesanso, ankstyvojo Baroko epochų istoriją, naujai pažvelgti į valdovo dvaro gyvenimo ir kultūros raidą.

Liepos 5 d. 16 val. lankytojų lauks muziejus po atviru dangumi – Europos parkas. Atvykusieji kviečiami nemokamai dalyvauti išplėstinėje ekskursijoje, aplankant tolimiausius ir naujausius eksponatus. *Būtina iš anksto registruotis tel. (8 5) 237707.*

Europos parkas įkurtas skulptoriaus Gintaro Karoso 1991 metais. Muziejaus po atviru dangumi plotas yra 55 ha. Parko įkūrėjas yra ir specialiai meno kūriniais formuojamo kraštovaizdžio autorius. Muziejaus tikslas – meno kalba įprasminti geografinį Europos žemyno centrą, 1989 metais nustatytą Prancūzijos Nacionalinio geografijos instituto. Siekiama, kad muziejuje būtų reprezentuojami geriausi Lietuvos ir pasaulio skulptūros laimėjimai. Europos parke eksponuojama daugiau kaip 100 meno kūrinių, kurių autoriai – 34 pasaulio šalių menininkai.

Liepos 6 d., penktadienį Lietuvos muziejų kelias vėl grįš į sostinę. Nuo 10 val. lankytojų lauks Lietuvos nacionalinis muziejus, kurį galima aplankyti nemokamai. 10 val. vyks edukacinė programa „Iš Senosios Lietuvos istorijos“. *Būtina iš anksto užsisakyti tel. (8 5) 262 94 26.*

Lietuvos nacionalinis muziejus – didžiausia šalyje Lietuvos istorinio kultūros paveldo saugykla. Muziejaus ištakos – 1855 m. įkurtas Senienų muziejus Vilniuje. Muziejaus tikslas – kaupti, saugoti, restauruoti ir aktualizuoti visuomenėje Lietuvos istorijos bei kultūros vertybes. Muziejus atviras visiems norintiems giliau pažinti ir suprasti Lietuvos archeologiją, istoriją ir etninę kultūrą arba tiesiog pasigrožėti protėvių dirbiniais.

Liepos 6 d. 12–16 val. vartus lankytojams trumpam atvers Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai. Vyks pažintinės ekskursijos po Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų autentiškus mūrus ir atkurtas erdves, taip pat atvira edukacija Valdovų rūmų prieigose „Mūsų vytiš“.

Liepos 6 d. 10 val. Lietuvos muziejų kelias tęs kelionę Aukštaitijoje ir pasuks Kernavės kryptimi. Lankytojus pasitiks Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direkcija. 10 val. pristatoma Lietuvos himno instaliacija „Tautiška giesmė“. 14.30 val. vyks edukacinė programa „Gyvoji archeologija – kelionė į praeitį“, veiks fotografijų paroda „Gyvosios archeologijos dienos Kernavėje“.

1930 m. Kernavėje įsteigtas kraštotyros muziejus. 1989 m. 196,2 ha plote įkurtas valstybinis Kernavės archeologijos ir istorijos muziejus-rezervatas. Rezervatas – per tūkstantmečius gamtos ir žmogaus sukurta ekspozicija po atviru dangumi. Nuo 1979 m. Kernavėje kasmet vyksta archeologiniai tyrinėjimai. Šių tyrinėjimų medžiaga – muziejaus ekspozicijos pagrindas. Čia atskleidžiama istorinė Kernavės praeitis nuo proistorės laikų iki XVIII a. pradžios.

Informaciją parengė Lietuvos muziejų kelio Aukštaitijoje koordinatore, Šiaulių „Aušros“ muziejaus Ryšių su visuomene skyriaus kultūrinių renginių koordinatore Romena Liakaitė (8 601 54427).

Detali „Lietuvos muziejų kelio“ programa skelbiama Lietuvos muziejų portale www.muziejai.lt

**Projekto rengėjas – Lietuvos muziejų asociacija ir 87 muziejai visoje Lietuvoje.
Lietuvos muziejų kelią remia – Kultūros ministerija,
pagrindinis Muziejų metų partneris – Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija.**

**1812–2012-ieji:
DVIEJŲ ŠIMTMEČIŲ MUZIEJŲ KELIAS**
Nuo Dionizo Poškos Baublių iki šiuolaikiško Lietuvos jūrų muziejaus

Projektą remia

LITUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

Pagrindinis Muziejų metų partneris

LRT Lietuvos nacionalinis
radijas ir televizija

Išsami „Lietuvos muziejų kelio“ programa:
www.muziejai.lt